

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri Baptistae Bvrgi De Dominio Ser[enissi]mae
Genvensis Reip. In Mari Ligvstico Libri. II.**

Borgo, Pietro Battista

Romae, 1641

De Genuensium bellica Virtute. Cap. VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13096

190 De Dominio Ser.^m Gen. Reip.

anno CIOCLXI. transmarina legatione fuit do-
natus, qua ipsius successores etiam fungerentur.
Idemque Alexander amplissima priuilegia, at-
que exemptiones, vt vocant, alias Canonicis, &
Capitulo Ecclesiæ Metropolitanæ ab Lucio Se-
cundo, & Eugenio Tertio concessa, confirmauit;
quod & ipsum Cælestinus Tertius fecit.

1. Extant Bul-
la harū exē-
ptionum in
Tabulario Ca-
pituli d. Ec-
cles.

De Genuensium bellica Virtute.

CAP. VIII.

GENVENSES itaque iactis Reip. fun-
damentis, veterum Ligurum sequen-
tes vestigia, omnique studio ad bel-
lum incumbentes, in re bellica ma-
xime excelluere: subacta proinde Liguria, adeo
angusto dominio nō cōtenti, in remotissimas re-
giones sui nominis famam, gloriamque, ac im-
perij fines late propagarunt. Et quod ad terre-
strem militiam attinet, gens asperissima, atque
inuictissima nihil prætermisit, quin virtutis ad-
mirabilis, incredibilisque specimen, in cuiusque
modi prælijs daret. Nam in defendendis vrbi-
bus³ solers præ alijs hominum genus, mirabili
fortitudine, & constantia, sæpius potentissimo-
rum hostium cōnatus irritos fecit. Celebris est
ipsius vrbis obsidio, quæ Troianæ a viris gra-
uissimis⁴ comparatur. Cum etenim Gibel-
lini exules, opibus Maphæi Vicecomitis, Cæ-
sa-

2. Petrarcho.
in epist. ad
And. Dandu-
lum Ducem
Vener.

3. B. Facius
de gest. Al-
phonsi l. 4.

4. D. Antoni-
nus in Chro-
nic. p. 3. tit. 21
c. 5. 9. 7. Po-
lier. hist. Gen.
l. 6. Bizart.
l. 5. alij.

omnis

SA

fa-

In Mari Ligustico. Lib. II. 191
Tariani apud Mediolanenses Vicarij, & Castru-
cij Castracanis Lucensis Tyranni confisi, anno
a Virginis partu CIOCCCXVIII. urbem arcta
obsidione premerent, in valle Bisamnia, & Por-
cifera castrametati, potitique montium assur-
gentium cacuminibus; Guelphi ciues contra
firmissimo præsidio urbem tenentes, expectan-
tesque Roberti Neapolitani Regis subsidia, acri-
ter constanterque se tuebantur. Varia, crebraq;
pari audacia, atque virtute commissa sunt præ-
lia, cum inter ciues, eadem vtenes disciplina,
res ageretur, duravitque obsidio decem integros
menses, donec Gibellini fugati recesserunt. At
mox maiori cum exercitu, ac deliberatori animo
redeuntes, urbem iterum quatuor integros
annos terra marique obsederunt, sed frustra,
cum Guelphorum virtute victi obsidionem tan-
dem omnino soluere sint coacti. Neque minus
celebris, gloriosaque fuit ciuitatis Chij propu-
gnatio, quam magno cum apparatu, ingenti-
busque machinis bellicis, ac perpetuis æneorum
tormentorum ictibus terra marique adorti Ve-
neti, post dirutam, soloque æquatam maiorem
mœnium partem, cum nihil proficerent, sed a
nostris fortiter repellerentur, octauo, & sexage-
simo a cœpta oppugnatione die, magna cum
ignominia ex Insula aufugere: qua in propugna-
tione eo maior nostrorū virtus emicuit, quo in-
æquabili armorum genere decertarunt, balistis

1. Blond. de
cad. 3. l. 5. Bra-
cellæ de Bell.
Hispan. l. 2.
Folies. loc. cit.
l. 10. Bizarra
de Bell. Ven-
et. l. 2.

192 De Dominio Ser.^m Gen. Reip.

videlicet, quibus solis erant armati, contra bombardas, & sclopos, vt appellant, quibus Venetorum exercitus erat instructus. Quid de ¹ Famagusta dicā, aduersus Cypriorū Regem acriter, feliciterq; defensa? Quid propugnatum aduersus ² Alphonsum Aragonium Bonifacij oppidum in Corsica? Quid ³ Caietam commemorem? Quid Theodorsiam recenseam, quam nostri contra Scytharum impetum non modo tutati sunt, sed hostilem etiam Barbarorum exercitum fuderunt, & profligârunt? Quis neget, in hoc militiae genere egregia summæ virtutis nostrorum ciuium extare monumenta? Iure sane optimo ⁴ Facius noster, in defendendis arcibus, solers Genuensium genus appellauit. Et quamuis in animo haud sit enarrare singula, quæ in hoc genere præstiterint Genuenses, impium tamen esset præterire silentio gloriosum, egregiumque meorum ciuium facinus, quo inuictæ fortitudinis exemplum posteris reliquere. ⁵ Sudacum in Tartaria Genuensis Reip. ciuitatem, arcemque ingens Turcarum exercitus circumfederat; cumque a nostris acriter, animoseque defenderetur, diu protracta est obsidio, donec fame deficientes propugnatores egregij, cum totam iam ciuitatem defendere se minime posse animaduertent, neque omnino immani hosti deditionem facere in animum inducerent, in templum maius, mille fere numero, se receperunt. Ibi fortiter hostium impetum

exci-

1. Foliet. loc. cit. l. 9. alij.
2. Blöd. dec. 3. l. 1. Braccell. loc. cit. lib. 2. alij.
3. Blond. loc. cit. l. 7. Braccell. d. l. 2. alij.

4. Loc. cit.

5. Martinus Bronionius in descript. Tartar.

excipientes, magnaque edita strage, tandem ante altare, victimæ gloriosæ Omnipotenti cadere, quam barbaro hosti se dedere maluerunt; ut qui Lycurgum in nostra Rep. habuerimus, nec Leonidas desiderare possimus. Neque minus quam in propugnandis constantia, ac fortitudo, in expugnandis arcibus industria, atque audacia nostrorum emicuit, cuius præclarum testimonium dat sancta ipsa Hierosolyma, sacro bello Genuensium machinis, & solertiâ expugnata. Cæsarea etiam Palæstinæ, eodem bello, cum a Sarracenis acerrime defenderetur, nostrorum virtute capta, & in ditionem est redacta; quo bello egregie a Genuensibus nauatam operam Balduinus Hierosolymorum Rex posteris ut testatam faceret, nostros non modo parte urbium deuictarum donauit, sed in sacro etiam Seruatoris nostri sepulchro, veluti in loco illustri, omnibusque conspicuo, super arca altaris, grandioribus literis hæc verba iussit inscribi.

PRÆPOTENS GENVENSIVM PRÆSIDIVM.

Ciuitates quoque nonnullas, & oppida, plateam Hierosolymis, ac magna, innumeraque priuilegia Genuensibus concessit; Qui (ut³ Richardi Anglorum Regis verbis utar) *super omnes alios homines ad sancta terra Hierosolyma sustentationem, propensioem sollicitudinem habuerunt.* Expugnata deinceps⁴ Berytus, & Malmistra in Syria, ac postmodum⁵ Almeria, Derthusiaque in Hispanijs,

1. Sigonius de regn. Ital. l. 9.

2. Exrat hæc Balduini donatio in Tabulario Serenissimæ Reip.

3. In Epist. ad Archiepisc.

Potestatem, & Consules Ianuam, qua extat in d. Tabular.

4. Foliet. hist. Genuen. l. 1.

5. Ibid. & in epistol. Ducis Genus ad Regem Alphonsum apud Braccell.

194 De Dominio Ser.^{ma} Gen. Reip.

nijs, in Sicilia Syracusæ, in ipsaque vrbe sæpius
 binæ arces munitissimæ, aliæque etiam ciuita-
 tes, quarum expugnationes in nostris leguntur
 annalibus, quantum in expugnandis vrbibus,
 munitisque locis Genuenses valeant, affatim de-
 clarant.¹ Quin imo vsu vitatis modis non conten-
 ti, cum ad expugnandam munitissimam arcem,
 quam ad Phari Promontorium, in vrbanis por-
 tus faucibus Galli obtinebant, solitæ machinæ
 essent ineptæ, primi omnium nostri, obsole-
 tas cuniculorum insidias ad vsum reuocârunt,
 & quasi postliminio militari recentiorum tem-
 porum disciplinæ restituerunt. Aperto autem
 Marte, ac instructa acie non minus valere,
 vt cum bellicosissimis gentibus manus conse-
 rentes sæpius demonstrarunt.² Fusi enim in
 Sardinia, atque iterum in minori Balearium
 insula Sarraceni, magna cum strage, rursusque
 in Hispanijs apud Almeriam, vbi viginti ip-
 sorum millia (quamuis militum numero præ-
 starent) ceciderunt, nostrorum virtutem testan-
 tur.³ Mediolanensium etiam Principis Barnabæ
 Vicecomitis exercitus, qui Genuensium fines
 fuerat ingressus, a ciuium tumultuarijs, & subi-
 tarijs copijs in fugam versus, & maiorem par-
 tem obruncatus est; Et cum Mediolanensium
 Dux esset⁴ Ioannes Galeatius Sfortia, eiusque
 magnus exercitus ad vrbem expugnandam ve-
 nisset, ciues, quamuis contra binas arces (qua
 pro

1. Bizarr. hist.
 Genuen. l. 18.

2. Idè de bell.
 Sarrac. Sigon.
 de regn. Ital.
 l. 11. Alij.

3. Bizarr. de
 bel. Vener. l. 2.
 Foliet. histor.
 Genuen. l. 8.

4. Bizarr. hist.
 Genuen. l. 15.
 Foliet. l. 11.

2111

pro Io. Galeatio praesidio urbem opprimebant, ciuitas esset defendenda, moenibus tamen exeuntes, mira audacia, ac ferocia commisso atrocissimo praelio, hostilem exercitum fuderunt, magna hostium parte in captiuitatem abducta. ¹ Gallorum quoque exercitus subsidium Castelleto (arci, quae a suis in urbe tenebatur) afferre tentans, a nostris & numero, & armis inferioribus acie fusus, & magnam partem deletus est. Atqui nimius essem, si fortitudinis, ac bellicae virtutis exempla, quae Genuenses edidere, singula vellem enarrare: sufficiat pro instituto innuisse, maiores nostros, quod ad militiam spectat, tot nobis, tantaque reliquisse monumenta, ut ad externa recurrere minime compellamur. ² Tanti autem erant Genuenses milites, sagittarij praesertim, ut Galli, Italique Principes, se iustum exercitum non habere arbitrarentur, si Ligurum sagittariorum legio deesset, merebantque Genuenses passim stipendia eo fere pacto, quo nunc Heluetij, & a Principibus magnis stipendijs conducebantur. Nostris quoque temporibus Ambrosius Spinula Regi Catholico militans, summi Ducis exemplar extitit, quod posterius imitarentur, ipsiusque filius Philippus paternis insistentis vestigijs, eiusdemque Regis ducens exercitus, non minus Patriam illustrat. Cum autem florentissima nostra Respublica inter bellicos tumultus Omnipotentis Dei munificentia, pacis fruatur beneficio, neque

1. Bizarr. loc. cit. l. 13. Sermoner. Sfortiad. l. 28. alij

2. Ammirat. histor. di Fir. l. 12. Popellinier. en l'Admiral de France c. 8. & 9. Braccell. de bell. Hisp. l. 2. Follet. loc. cit. l. 4. & 10.

vlla domi militaris disciplinæ exercēda præbeatur occasio, nisi qua præsidia urbium, atque arcium nostrarum, ciues distinent, apud externos bellum quærimus, ac vix vllus bellum gerit Princeps, qui multos, strenuosque ciues nostros in suis exercitibus non habeat. Quamuis enim maiorem ciuium partem diuturna pax ad suas artes attraxerit, cum tamen indurata laboribus Ligurum sint corpora, assiduisque periculis assuetus animus, in parsimonia item, ac victus tenuitate educati, in eaque regione, ac situ nati sumus, qui optimos milites emittunt, bellicis functionibus apprime vtiles sumus, vt iure optimo asperrimam, atque inuidiosissimam gentem, vir doctissimus Genuenses appellârit.

Genuensium in re nauica, maritimisque prælijs excellentia.

C A P. IX.

T veluti in terrestri militia, virtute, ac disciplina nemini cedimus, sic in maritima frequenti² magnorum virorū suffragio, alijs gentibus omnibus anteponimur. Et sane³ vrbs nostra naualis belli peritia adeo semper floruit, vt inter externos eius belli gerendi duces, vix vllus reperiatur, qui tot vrbes expugnârit, tot insulas subegerit, tot barbaras nationes deuicerit, tam frequenter hostium naues,

1. Petrarca in d. epist. ad And. Dandum.

2. Frideric. Aenobarb.

Henric. VI. & Frideric. I. I.

Cæsares in

privilegijs concessis Serenissima Reipub.

qua extant in ipsius Tabular.

Iouius histor. lib. 12.

Philipp. Callimach. Florēt.

in Orator Regis Polon. ad

Innoc. VIII.

P. M. in Orat. ad eund. Innoc.

de bello Turcis inferen.

Zachar. Lilius in Breuiario orbis.

Bizar. de bell. aduers. Frideric. I. I.

3. Georg. Bruin. in Theatr. urbium.